

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԱՅՈՒԹԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

ՀԱՅԱԿԱՆՆԵՐԸ

ՊՈԼՈՑ ՄԵՋ

Ջնդուած Գրանմութեան կողմէ

Ջնդուած Գրանմութեան կողմէ

(Միջոցներ ձեռք առած եմ հաս- կըցնելու համար ուր ուր անկ է՝ քէ Հայ Երկրին ներկայ ազգայնապի կացութեան մասին եզրափակելու հա- յուքները չի կրնար անհեղեակ պահ- ուիլ: Մ. Խ.)

Դեռ թիւին 50 տարեկանից պակաս տը- ղամարդ չկայ հրապարակուած: Պոլսից խիստ հրաման է եկել Տրա- պիզոնի վայրին խուզարկել բոլոր հա- յերի տները և ձերբակալել 30 հայերի: Վալին խուզարկութիւնները կատարել է (որի ժամանակ ձերբակալուել է մի հայ զէնք ունենալուն համար), իսկ ձերբա- կալութիւնները յետագայ և հետագայի է Պոլս, որ աւելորդ է այդպիսի միջոցի գործելը: Վալին յայտարարել է հա- ոց առաջնորդին, որ ինքը զէնք է ձեր- բակալման, բայց եթէ Պոլսի կենտրո- նական կառավարութիւնը պնդի՝ ինքն ստիպուած պիտի կատարի հրա- մանը: Տրապիզոնում կոտորածի երկիւղ չկայ, որովհետեւ թիւրք մեծ կալուածա- տէր վաճառականները (մասնաւորապէս ամենատեղեցիկ Նեմլիզադէները) որոնք 1895-ի կոտորածին վատ գեր կատարած են, այժմ բոլորովին զէնք են այդպիսի արարքները:

Տրապիզոն - Երբորում խնուրու վրայ թափուած են մեծ քանակութեամբ մարդ- կանց և ուղտերի դիակներ: Եղանակը տաքնալուն, երկիւղ կայ համաճարակի, որից մինչև այժմ զերծ է եղել Տրապի- զոնը:

Երբորում մերբակալուել են 150 հայեր որոնցից 50ը արձակուել են, մնում են բանտում 100 հոգի: Դաշնակցական Մա- րաշին 2 ընկերներով աքսորուել են ան- յայտ տեղը:

Երբորում մէծ երկիւղ կայ կոտո- րածի:

Երբորումից 9,000 զինուոր են զրկե- ւած Մուշի շրջանում ապստամբ հայերի զէնք, որոնց զենկայուն է Ռուբէնը: (Հորիզոն)

ԿԻՄՆԱԴՐԱՍ

ԱԶԳ. ՇԱՀԵՐՈՒ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԱՆ

Ցուցակ հանգանակութեան

Table with 2 columns: Name/Category and Amount. Includes items like 'Տեղաբնիկ հայ բնակիչներ', 'Ա. Եղեայեան', 'Ռ. Մարկոսեան', etc.

Համագումար՝ Ծր. 55,200

Բարեկէն կը գրեն մեզի: — Բարեկէն Հայ գաղութին ներկայացուցիչները Ի- տալիոյ գետնան Մ. Թիթթօնի ներկա- նալով, իտալիոյ վեհ. թագաւորին ուղ- դեալ ուղղութիւնը մը ներկայացուցին, յայտ- նելով Հայ ազգին համակրութիւնները և իտալական զենքերուն յաղթանակին հա- մար բարեմաղթութիւնները ընելով:

Միեւնոյն առթիւ գետնանին յանձ- նեցին 3000 Քրանքի դուստր մը, Բուա- լիոյ Կարմիր Քաշին յատկացուելու խնդրանքով:

Մ. Թիթթօնի սերտիւր ընդունելու- թիւն մը ըրած է հայ պատուիրակու- թեան և ջերմ շնորհակալութեան յայտ- նելով խոստացած և ուղեքան ու գրամը Հոռոմ գրելը:

— Բարեկէն մէջ բանախօսութեանց շարք մը կազմակերպուած ըլլալով (Conférences du Foyer), Գերմանական, Աւստրիական և Թրքական լուծին տակ հարստահարուող ժողովուրդներու նկատ- մամբ, 10րդ բանախօսութիւնը կատա- րած է Տ. Արշակ Զօգանեան՝ նիւթ ու- նենալով «Հայաստանը թուրք լուծին տակ»: Նախագահը՝ Մ. Բօլ Տուսէ, Հա- յերու մասին շատ համակրական խօսքեր ըրած է, և օրումն բանախօսին մէջ հար- ցումին պատասխանելով (Հայերու փոք- րամասնութեան ծնած վարկածին մա- սին), գոչած է — «Այսպէս միայն ողջ մնա- ցողները պիտի չի համարենք, այլ մեռելա- ները ևս»:

— Աւստ. Պօլս փաշա Նուպար, քանի որ Զուլիջերիա իր ընտանիքին հետ անցընելէ վերջ, ընկերակցութեամբ Տ. Լեւոն Միլիարիանի ամսոյս 27-ին Լոնտօն մեկնած է, Ազգ. Պատուիրակու- թեան գործին աշխատութիւններով:

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԹԵՐ

Կովկասի անկառնէ

Լոնտօն, 28. — Բեթրոկրատին կը ծանուցանեն թէ վաղի շրջանին մէջ մեծ ճակատամարտ մը տեղի կունենայ Ռուսերուն և Թուրքերուն միջև:

Լոնտօն, 30. — Կը ծանուցանեն թէ Հայաստանի մէջ Մալաթիայի մէջ ծա- կատարուին մէջ թրքական 15րդ վաշ- տին հրամանատարը Ռուսերուն ձեռքը գերի ինկած է: Հայաստանէն ուրիշ հե- ապքի մը կ'ըսէ թէ Քէտուր լեռներուն մէջ ռուսերը յաղթեցին թուրքերուն որոնք 1000 մեռելու ձգեցին պատերազ- մի դաշտին վրայ: Մօք:

Տարածակի մէջ

Աթէնք, 1 Յուլիս. — Տարածակի վերջին կողմերուն միջոցին՝ Ֆրան- սական զինուորները, կրկնապէս զօրավար կուրօն օրինակէն, հիմալի և ուսուց մը ցուցցին: Մեր գրաւած խը- րամատներուն մէջ 6000է աւելի թուրք զինակներ գտան: Հ:

Լոնտօն, 30. — Սօֆիայէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ զաշնակից նաւարածինը սկսաւ ուժգնօրէն անհանդիմ Տարածակի ամբողջութիւնները: Մօք:

Լոնտօն, 29. — Թուրք շոգենաւեր անդիական ընդմիջեաներու յարձակում- ներէն ազատելու համար կարմիր Քաշի զօրը կը պարզեն Կարմիր Մուշի տեղը:

Բեթրոկրատ, 30. — Սե. Մուրա. ուս- սական նաւատորմին պատկանող յան- նաւեր Ռուսական լեզու քարիւղ քեռ- նաւորում 14 տապաստանաւեր ընկը- մեցին: Հ:

Լոնտօն, 30. — Պոլս մեծ մասնո- զութեանց մասնուած է անդիական ընդ- ծովաներուն Մարմարայի մէջ շար- ժումներուն հետեւանօք: Մօք:

Լոնտօն, 29. — Բ. Գուրը սկսաւ զաշնակից պետութեանց յարաւարներ- րը և զինուորական կցորդները հեռացը- նել, որոնք մինչև հիմա իտալիոյ և Միացեալ Նահանգներու զիսպանաւանց մէջ կը գտնուէին: Մօք:

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐԿԻԱ

Հոռոմ, 30. — Իտալական մամուլը կը ծանուցանէ թէ իտալիոյ թուրք զեպա- նը Պոլս կանչուած է:

ՊՈԼԿԱՐՈՑ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտօն, 30. — Հոռոմի Պոլսից դեա- պանը տղաբարբերց թուրք պոլիարա- նպատակներուն պատրաստ ըլլալ առաջին հրամանին մեկնելու համար:

Արեւելեան անկառնէ

Բեթրոկրատ, 30. — Կայսերական շը- րովարտակ մը կը ծանուցանէ թէ երկ- րին բոլոր կողմերը ամենահաստատ որո- շում յայտնուած է իրենց բոլոր կարտ- ղութիւնը բանակին պարենաւորման նը- լերելու մասին: Չարը կ'ըսէ թէ հի- վարտաշին մէջ: Այս աղապս միութե- նէն կը քաղուէ փայլուն ապագայի մը անխախտելի ապահովութիւնը: Պատե- րաղմը, որ կ'երկարի, միշտ նոր ճիգ կը պահանջէ: Թշնամին պէտք է շահախա- ուի, ուրիշ կերպ կարելի չէ խաղաղու- թիւնը: Եւ կայսերական հրովարտակը կ'աւելցնէ: «Կատարելագոյն կը հաստատ թէ Ռուսիոյ երկրին ու ժողովուրդին անհասնում ուժը աղապս ինքիքը պե- տի լուծէ, մեր քաջարի բանակին պէտ- քերը ապահովելով»: Հրովարտակը կը ծանուցանէ նաև թէ երեսփոխանական ժողովը պիտի գումարուի օգոստոսին՝ երկրին ձայնը լսելու համար: Բ:

Բեթրոկրատ, 30. — Չեկոյց մը կ'ըսէ թէ Թշնամի կարեւոր ուժեր կը շարու- նակին յառաջանալ վիճերը գետակին անկերուն միջև, Լուպէնի և Արեւմտեան Պիւքի իտալականութեան մէջ, Թոմացօֆի շրջանին մէջ մեր վերջապահները կ'ի- րաւին և երկուշարթի օր Գերմանացիներ- րուն քաղաքի յուսանաւորական յարձա- կումները եւ մղեցին: Տնիւթէրի վրայ:

Թշնամին, որ նոր գերման զօրքերով ու- ժովցած էր, քաղաքի կատարի յարձա- կումները դորձեց և շահաց խառնաղա- թութիւն ձգել: Ռուսերուն մէջ որոնք կրակաւ իրարի վրայ կը քաշուէին, բայց բոլորովին ձախողեցաւ: Ծանր կորուստ- ներ կրելով: Բ:

Ամսթեբուտ, 30. — Գերման զեկոյց մը կ'ըսէ: «Ջօրավար Լինսինկէն, հալու- ծելով Թշնամին կուլիւրալայէն անդին, Հալիքի ամբողջ զինն վրայ եւ մղեց Ռուսերը: Աւելի հիւսիս՝ Աւստրո-Գերմա- նացիները Բրզէմիսլայի շրջանը և Պոլսի վրայ Բամբու. զա հասան: Բամբու. քայէն վեր՝ Ռուսերը Պոլսի ետեւը քաշուեցան, առանց յարձակումի ստանալու: Երէկ Ռու- սերը կը դիմադրէին Լեմպէրէ 50.000, զէպ ի հիւսիս Մոսկովիէլէի և Թոմացօֆի հիւ- սիսային արեւելեան և արեւմտեան կող- մը: Այսպէսով առական հողին վրայ ենք և մեր ձնշուտին տակ Թշնամին կ'իսկի իր Թոմացօֆի և Ստորին Սանի գերեզները պարպել:» Բ:

Արեւմտեան անկառնէ

Բարիզ, 30. — Արքայի և Ապստա- մարտին միջոցին Ֆրանսացիք նոր յա- աջացումներ ունեցան: Գերմանացիք Մէցելայի մէջ նոր յարձակում մը դոր- ծեցին, բայց զիսպալեանք եւ մղուե- ցան: Բ:

Բարիզ, 30. — Չեկոյց մը կ'ըսէ թէ Մէցելայի արեւելեան կողմի բոլոր գիւ- ջերը վերապալեցին: Եւ միջոց տեղ միայն հրետանիի դարձադու. թիւներ տեղի ու- նեցան: Բ:

Բարիզ, 30. — Իշխանութիւնը Մար- սելլի մէջ գրաւեցին բամբակի երկու- մեծ քեռ: Զինութեամբ հաստատուեցաւ որ անոնք ի վերջոյ Գերմանիոյ սահման- ուած էին, ապամիջոցի չիմութեան համար: Բ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԶՈՒՐ ԶՈՒՆԻ

Բօքսնակ, 29. — Գերմանիոյ մէջ շատ կը զանգատին անձրիի պակասու- թենէն: Եթէ կայսրութիւնը այսպէս շա- րունակէ, զարիի, յորեիի, գետնախնձորի և յարկի նուանքերը լրջօրէն պիտի վնաս- ուին: Ահրամ

Իտալական անկառնէ

Հոռոմ, 29. — (Պաշտօնական) Թշնա- մին փորձեց, կրկնակ յարձակումներով, վալ Սոււնիար մէջ Մօսթէ: Նշուի գրեթե- րուն վրայ յարձակել, բայց եւ մղուե- ցաւ: Նաև ցուցեցինք այն զինուորները որոնք հրետանիի պաշարանութեան հա- մար ամբողջ կը շինէին Զիլմանտօֆի կիրճին մէջ: Թշնամին անհանդիմ ծօ- նէրքերով դադարէ, և բազմաթիւ յար- ձակումներ դորձեց որոնք ապարդիւն մը- նացին: Իդոնցօր շրջանին մէջ գրեթէ միշտ տեղող զէնք օդին պատճառաւ հողը նպաստաւոր չէ գործողութեանց: Մեր վերջերս գրաւած դիրքերուն մէջ մեր զինադու. թեան ուժը համկուլու համար աւստրիացի զօրավարներու մղած անշնա- յարձակումները ամենայն ալ եւ մղուե- ցան: Թշնամի բանակին մէջ զօր- չեկային վտանգի նշանը կը տրուի: Հոռոմ, 30. — Պր. Սալտորո, Բա- զաւորին հետ ամբողջ կուռին ճակատը պատեցաւ: Կատարելութեան պիտը մեծ ցոյցերու առարկայ եղաւ:

Աղաւմիտ մէջ

Հոռոմ, 30. — Սե. Լեւնցիքը գրաւե- ցին Շօտրան և Ալէքսան. և անրու- թեանց ծանուցադրել մը զերկերին որով կը բացատրեն թէ սակաւեցան այսպէս ընել Աւստրիոյ էնթրիկներուն պատճա- ասւ, որոնց նպատակն էր արդիւր Սե. Լեւնցիք օգնութեան երթալ Սերպիայ, մինչ հիմա անոնք կարող են երթալ Շօտ- րան գրաւած ստան: Գոր. Վիլհոլմ չիւ- պատաներուն յայտնեց թէ քաղաքը կը գրաւէ Նիքօլա թագաւորին անունով:

ԽՆԱՅՈՒՄԱԿԱՆ Տպարան
Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
Imp. Economique Alex.

«Արեւ» ձեռք կը ծախուի նաև Բալ- լիկ կայարանին դիմաց, Պիւ-Վիւ արձա- րանի ներքեւ, Գ. Աւետիսի նորաբաց գրա- վաճառատունը:

